

## ABSTRAKT

STANKOVIČOVÁ, Mária: *Špecifické potreby študentov so zrakovým postihnutím pri štúdiu informatických predmetov v terciárnom vzdelávaní*. [Dizertačná práca]. Univerzita Komenského, Bratislava. Fakulta matematiky, fyziky a informatiky. Školiteľ: doc. RNDr. Ľudmila Jašková, PhD. Bratislava: FMFI UK, 2024, 132 s.

V dizertačnom výskume sme sa zamerali na hlbšie skúmanie špecifických potrieb študentov so zrakovým postihnutím na terciárnom stupni vzdelávania pri štúdiu programátorských predmetov. Naším cieľom bolo opísať problémy študentov v procese budovania algoritmického myslenia a programátorských zručností. Použili sme kvalitatívnu stratégiu prípadovej štúdie, ktorej výskumnú vzorku tvorili študenti s rôznymi typmi zrakového postihnutia (nevidiaci, slabozrakí). Na zber údajov sme použili metódy priameho a zúčastneného pozorovania, rozhovory so študentmi a ich vyučujúcimi a analýzu výstupov vzdelávacej činnosti študentov. Výskum prebiehal v štyroch hlavných etapách. V jednotlivých etapách sme sa zamerali na identifikáciu problémov a hľadanie príčin ich vzniku z rôznych uhlov pohľadu. Výstupom prvej etapy je analýza problémov, ktoré nastávajú pri používaní študijných materiálov a digitálnych technológií vo vyučovacom procese. V druhej etape sme analyzovali problémy, ktoré vnímali vo vzdelávacom procese študenti so zrakovým postihnutím a ich vyučujúci. Výsledky výskumných aktivít tretej etapy poukazujú na aktuálne potreby a problémy študentov sekundárneho vzdelávania so zrakovým postihnutím, ktorí sa pripravujú na vysokoškolské štúdium. Z výstupov štvrtej etapy sme získali hodnotné informácie o problémoch, ktoré môžu mať nevidiaci študenti pri riešení úloh z programovania s grafickým výstupom. Nami opísané problémy a ich riešenia predstavujú cenné informácie, ktoré môžu pedagógovia využiť v budúcnosti pri vzdelávaní študentov so zrakovým postihnutím.

**Kľúčové slová:** študenti so zrakovým postihnutím, asistenčné technológie, prístupnosť, programátorské zručnosti